

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020350	IES Plurilingüe Pintor Colmeiro	Silleda	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	1º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	7
4.2. Materiais e recursos didácticos	7
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	8
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	8
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	9
6. Medidas de atención á diversidade	9
7.1. Concreción dos elementos transversais	9
7.2. Actividades complementarias	10
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	10
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	11
9. Outros apartados	11

1. Introducción

CARACTERÍSTICAS DA MATERIA:

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 1º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo que ten como obxectivo o desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno.

CARACTERÍSTICAS XERAIS DO CENTRO:

Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica no IES Plurilinüe Pintor Colmeiro. O edificio principal está rodeado por unha gran extensión de terreo, en parte pavimentada e en parte axardinada, que funciona como patio de recreo. Dentro deste patio atópase o aparcadoiro e outras instalacións entre as que destacan o ximnasio e varias canchas deportivas de fútbol e baloncesto. Está situado na vila de Silleda, concello de Silleda, nunha localidade do interior de Galicia onde o sector productivo máis forte é o gandeiro.

No centro hai tres laboratorios, un de química, un de física e outro de Bioloxía.

Temos dispoñibilidade de 1 sesión a semana nunha aula pequena que está equipada con 10 ordenadores.

Os docentes que imparten esta materia corresponden ao departamento de física e química e ao departamento de matemáticas, que participan activamente en proxectos de carácter científico tecnolóxico como o Club de Ciencias e os proxectos de Meteocolmeiro e Protexe o teu medio.

CARACTERÍSTICAS XERAIS DO ALUMNADO:

O alumnado é maioritariamente de procedencia rural e galego-falante.

O número de alumnas e alumnos por grupo son:

- 1º ESO A: 9 estudantes
- 1º ESO B: 9 estudantes
- 1º ESO C: 5 estudantes

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

Durante este curso académico traballaremos basicamente con 2 proxectos: Reciclhorta (posta en marcha dunha horta ecolóxica na zona verde do centro) e o Meteocolmeiro (estudo e recollida de datos de temperaturas, augas pluviais e presión atmosférica, así como a súa relación co cambio climático no Concello de Silleda).

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Deseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O solo da nosa contorna.	Nesta unidade estúdase, mediante o proxecto de Meteocolmeiro, a importancia das zonas verdes nas cidades para mellorar a calidade do aire e regular a temperatura, así como diferentes fenómenos meteorolóxicos. Por outro lado, estúdanse as características do solo, os tipos de cultivos e as compatibilidades dos cultivos, mediante o proxecto de Reciclhorta, para fomentar a produción e o consumo responsable.	30	12	X		
2	Stop illas térmicas.	Nesta unidade o alumnado pescuda información sobre as características climatolóxicas da nosa zona e analiza os datos rexistrados de temperatura, presión, precipitacións e calidade do aire, establecendo comparativas entre distintos puntos do Concello. Tamén, o alumnado leva a cabo as tarefas de posta en marcha e mantemento da horta. Por outro lado, investiga as técnicas de aproveitamento das augas pluviais no centro (como por exemplo, para regar a horta, para a limpeza dos corredores...) e, a relación existente entre os fenómenos meteorolóxicos e o cambio climático.	35	10		X	
3	Acción polo clima.	Unidade na que se elabora, expón e presenta a campaña publicitaria de "Acción polo Clima". Durante a feira de ciencia que terá lugar no centro, o alumnado expoñerá as diferentes infografías elaboradas, algúns dos produtos obtidos na horta e, difundirase nas redes sociais, un pequeno	35	13			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Acción polo clima.	vídeo no que se expliquen as propostas levadas a cabo para parar o cambio climático e concienciar así a toda a comunidade.	35	13			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O solo da nosa contorna.	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Identificar a importancia das zonas verdes nas cidades para mellorar a calidade do aire. Recoñecer a importancia da produción e o consumo responsable.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar recursos e materiais para a realización da campaña publicitaria, as infografías e os vídeos.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar as distintas fases do proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Solventar incidencias que poidan xurdir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.
- Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
2	Stop illas térmicas.	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións planificadas.	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Aplicar os coñecementos axeitados.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar recursos e materiais necesarios.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Resolver as incidencias xurdidas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Valorar os resultados logrados.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
3	Acción polo clima.	13

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar as infografías.	TI	100
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica axeitadas.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Potenciar as emocións positivas na exposición.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais na presentación do proxecto.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta.
- Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Ao longo de todo o curso levaranse a cabo os seguintes proxectos: "Meteocolmeiro" e "Reciclhorta". As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinariedade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento.

Os proxectos serán realizados en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto asumindo tarefas individuais que integrarán o resultado final do proxecto.

Na PRIMEIRA AVALIACIÓN, realizarase un estudo da importancia das zonas verdes nas cidades para mellorar a calidade do aire e regular a temperatura, así como diferentes fenómenos meteorolóxicos como pode ser a DANA.

Estudaranse así mesmo, as características do solo, os tipos de cultivos e as compatibilidades dos cultivos, para fomentar a produción e o consumo responsable.

Analizarase o solo de distintos puntos do centro para identificar a mellor zona para cultivar, tendo en conta o tipo de solo, a cantidade de luz solar, a humidade, a proximidade aos puntos de rego e o tránsito.

O alumnado deseñará unha planificación na procura e selección das fontes de información.

Na SEGUNDA AVALIACIÓN, os distintos grupos cooperativos, establecerán os contactos pertinentes cos distintos axentes e entidades sociais:

- Concello
- Meteogalicia
- Ecovidrio
- Fundación Repsol Zinkers (Programas educativos)
- Trasdeza Natur

Nesta etapa, pescudará información sobre as características climatolóxicas da nosa zona e recollerán os datos rexistrados de temperatura, presión, precipitacións e calidade do aire, establecendo comparativas entre distintos puntos do Concello.

Tamén se levarán a cabo as tarefas de posta en marcha e mantemento da horta.

Na TERCEIRA AVALIACIÓN, o alumnado presentará as infografías e expondrán as conclusións e medidas levadas a cabo para frear o cambio climático.

Terán liberdade no formato de presentación e nos medios, dándolle a máxima difusión nas redes sociais do centro educativo (páxina web, instagram...), no Club de Ciencia, exposicións nos taboleiros e corredores do centro, concello, asociacións culturais....

Neste proxecto, trabállanse todas as competencias clave contribuíndo interdisciplinarmente as seguintes áreas:

- Lingua Castelá (expresión oral e escrita, comprensión da información, redacción de textos...)
- Lingua Galega (expresión oral e escrita, comprensión da información, redacción de textos...)
- Bioloxía e Xeoloxía (estudo do solo, problemas ambientais, o cambio climático...)
- Física e Química (análise de parámetros físicoquímicos do solo, das augas pluviais, da calidade do aire...)
- Matemáticas (representacións gráficas de variación dos parámetros climatolóxicos como a temperatura, a presión, as precipitacións...)
- Tecnoloxía (preparación de materiais para a horta como o composteiro, separadores de bancas...)
- Economía (xestión de recursos)
- Tecnoloxía e Dixitalización (buscas de información en rede, presentación dixital do proxecto)
- Educación Plástica e Visual (deseño do formato de presentación do proxecto)

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador ou Aula de ordenadores
Apuntamentos na Aula Virtual

O espazo habitual no que se desenvolverán as clases consiste nunha aula convenientemente equipada cun proxector e unha pizarra branca para escribir con rotuladores, dispoñendo o alumnado de un ordenador por alumnx nunha mesa de 5 postos, o que facilitará o traballo grupal.

Por outro lado, varias sesións transcorrerán fóra da aula, no patio ou ben pola localidade de Silleda, para as tarefas

de campo e toma de datos.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha proba inicial baseada en competencias clave. O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. Dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como as actividades de reforzo e ampliación no caso de ser necesarias.

Os resultados de dita proba daranse a coñecer durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función dos resultados obtidos, e sempre coa intervención do Departamento de Orientación levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	30	35	35	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Entre os procedementos de avaliación:

NOTA AVALIACIÓN = 60% tarefas investigación + 40% tarefas de campo

- PRIMEIRA AVALIACIÓN: Presentación de pequenas tarefas coa recompilación da información solicitada e tarefas de campo.

- SEGUNDA AVALIACIÓN: Entrega do dossier de traballo coa procura de información solicitada e tarefas de campo.

- TERCEIRA AVALIACIÓN: Presentación e exposición do proxecto.

Como instrumentos de avaliación, empregaranse distintas listas de cotexo e rúbricas asociadas aos anteriores procedementos. Nestas rúbricas avaliaranse aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais....

A nota ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar unha proba escrita, a cal constará de distintas preguntas tipo test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

A nota de dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente.

De igual xeito, no caso de que unha alumna/o teña dúas avaliacións suspensas, deberá realizar unha proba escrita final, con preguntas tipo test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Non aplica.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos/as con Necesidades Específicas de Apoio Educativo serán deseñadas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da consecución das súas tarefas individuais. Todo isto sen prexuízo de que a medida que avance o curso poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión da Lectura	X	X	X
ET.2 - Expresión Oral e Escrita	X	X	X
ET.3 - Comunicación Audiovisual	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Presentación na Feira de Ciencia	Presentación do proxecto.			X
Visita as instalacións de unha horta ecolóxica como a da Residencia de Maiores de Silleda ou Trasdeza Natur.	Coñecementos básicos da posta en marcha de unha horta ecolóxica.	X	X	
Meteogalicia	Visita ás instalacións de Meteogalicia.		X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación á temporalización das unidades didácticas
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación
Metodoloxía empregada
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas
Medidas de atención á diversidade
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades
Clima de traballo na aula
Participación activa de todo o alumnado

Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
--

Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado
--

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno do profesor, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles.

9. Outros apartados